

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (sedmo vijeće)

3. rujna 2015.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Usklađivanje zakonodavstva – Kozmetički proizvodi – Zaštita potrošača – Uredba (EZ) br. 1223/2009 – Područje primjene – Nekorektivne kontaktne leče u boji s motivima – Navod na ambalaži koji opisuje predmetni proizvod kao da se radi o kozmetičkom proizvodu – Zaštita potrošača“

U predmetu C-321/14,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landgericht Krefeld (Njemačka) odlukama od 4. lipnja i 4. kolovoza 2014., koje je Sud zaprimio 4. srpnja i 11. kolovoza 2014., u postupku

Colena AG

protiv

Karnevalservice Bastian GmbH,

SUD (sedmo vijeće),

U sastavu: J.-C. Bonichot, predsjednik vijeća, A. Arabadjiev i C. Lycourgos (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: N. Jääskinen,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Karnevalservice Bastian GmbH, C. Ballke, *Rechtsanwalt*,
- za češku vladu, M. Smolek i S. Šindelková, u svojstvu agenata,
- za francusku vladu, F. Gloaguen i D. Colas, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, G. Wilms i P. Mihaylova, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez njegova mišljenja, donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje Uredbe (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (SL L 342, str. 59.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svežak 27., str. 152.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Colena AG (u dalnjem tekstu: Colena) i Karnevalservice Bastian GmbH (u dalnjem tekstu: Karnevalservice), u kojemu se raspravlja o stavljanju u promet nekorektivnih kontaktnih leća u boji s motivima od strane Karnevalservice (u dalnjem tekstu: predmetne leće).

Pravo Unije

- 3 Uvodna izjava 6. Uredbe br. 1223/2009 glasi:

„Ova se Uredba odnosi samo na kozmetičke proizvode, a ne i na lijekove, medicinske proizvode i biocidne proizvode. To je razgraničenje posebno vidljivo iz podrobne definicije kozmetičkih proizvoda, koja se odnosi i na njihovo područje primjene i na njihovu namjenu.“

- 4 Sukladno uvodnoj izjavi 7. ove uredbe:

„Ocjena o tome je li proizvod kozmetički proizvod vrši se od slučaja do slučaja, uzimajući u obzir sva obilježja proizvoda. [...]“

- 5 U članku 1. navedene uredbe, naslovom „Područje primjene i cilj“, predviđeno je:

„Ovom se Uredbom utvrđuju pravila koja mora ispuniti svaki kozmetički proizvod koji se stavlja na tržiste kako bi se osigurali funkcioniranje zajedničkog tržišta i visoka razina zaštite zdravlja ljudi.“

- 6 U članku 2. stavku 1. iste uredbe, naslovom „Definicije“, propisano je:

„U smislu ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „kozmetički proizvod“, znači svaka tvar ili smjesa koja je namijenjena dodiru s vanjskim dijelovima ljudskog tijela (koža, kosa i vlasiste, nokti, usnice i vanjski spolni organi) ili sa Zubima i sluznicom usne šupljine isključivo ili prvenstveno radi njihova čišćenja, parfimiranja, i/ili zaštite i održavanja u dobrom stanju, mijenjanja njihova izgleda i/ili korekcije tjelesnih mirisa;
 - (b) „tvar“, znači kemijski element i njegovi spojevi u prirodnom stanju ili dobivene bilo kojim proizvodnim postupkom, uključujući bilo koji dodatak potreban za očuvanje njihove stabilnosti i bilo koju nečistoću koja nastane tim postupkom, ali isključujući bilo koje otapalo koje je moguće odvojiti bez da to utječe na stabilnost tvari ili mijenja njezin sastav;
 - (c) „smjesa“, znači smjesa ili otopina koja se sastoji od dviju ili više tvari;
[...]“
- 7 Pod naslovom „Označivanje“, u članku 19. stavku 1. Uredbe br. 1223/2009 se u bitnom predviđa da se kozmetički proizvodi stavljuju se na tržiste samo ako se na posudi i ambalaži kozmetičkih proizvoda nalaze podaci ispisani neizbrisivim, jasno čitljivim i vidljivim slovima, kao što su osobito ime ili registrirano ime i adresa odgovorne osobe, nominalni sadržaj u trenutku pakiranja, datum do kojeg će

kozmetički proizvod u odgovarajućim uvjetima skladištenja zadržati svoju prvotnu funkciju, posebne mjere opreza koje je potrebno poštovati prilikom uporabe, serijski broj proizvodnje ili referentni broj za identifikaciju kozmetičkog proizvoda te popis sastojaka.

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 8 Karnevalservice stavlja u promet u Njemačkoj predmetne leće. Ti se proizvodi ne stavlaju u promet kako bi se popravilo oštećenje vida, već im je namjena više da se izmijene izgled korisnika, osobito prilikom svečanih događaja. Ambalaža predmetnih leća sadržava sljedeći navod: „Kozmetički dodatak za oči na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“.
- 9 Dana 24. listopada 2013. Colena je pokrenula postupak pred Landgericht Krefeld (Regionalni sud u Krefeldu) podnošenjem zahtjeva za privremenu mjeru kako bi se Karnevalserviceu zabranilo stavljanje u promet predmetnih leća bez naznačivanja na ambalaži određenih podataka čije je navođenje propisano člankom 19. stavkom 1. Uredbe br. 1223/2009. Odlukama od 29. listopada 2013. i od 11. prosinca 2013. taj je sud odbio tužbu presuđujući da se predmetne leće ne može kvalificirati kao „kozmetički proizvod“ u smislu ove uredbe te da se slijedom toga ista ne primjenjuje.
- 10 Colena je protiv te odluke podnijela žalbu Oberlandesgerichtu Düsseldorf (Viši regionalni sud u Düsseldorfu). Odlukom od 9. siječnja 2014. taj je sud preinačio odluku koju je donio Landgericht Krefeld i prihvatio zahtjev za privremenu mjeru, odlučujući da se na predmetne leće, bez obzira na činjenicu što se ne mogu kvalificirati kao „kozmetički proizvodi“ u smislu Uredbe br. 1223/2009, svejedno primjenjuje ova uredba zbog oznake na ambalaži prema kojoj leće predstavljaju „kozmetički dodatak za oči na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“ koja kod svakog „prosječnog potrošača koji je u razumnoj mjeri obaviješten, pažljiv i oprezan“, sukladno njemačkom pravu, stvara dojam da je zapravo riječ o kozmetičkom proizvodu u smislu navedene uredbe.
- 11 Karnevalservice je protiv te odluke 30. siječnja 2014. podnio prigovor суду koji je uputio zahtjev, koji je pozvan da odluci o osnovanosti privremene mjere koju je odredio Oberlandesgericht Düsseldorf.
- 12 U zahtjevu za prethodnu odluku sud koji je uputio zahtjev navodi da je odgovor na pitanje mora li proizvod koji nije kozmetički proizvod u smislu Uredbe br. 1223/2009 svejedno udovoljavati zahtjevima iste kada se na njegovoj ambalaži nalazi oznaka koja ga označava kao kozmetički proizvod „na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“, neophodan za rješavanje spora koji se vodi pred njim. Odluka koju je povodom žalbe donio Oberlandesgericht Düsseldorf i kojom je preinačena suprotna odluka suda koji je uputio zahtjev te postojanje suprotnih odluka koje je donio Landgericht Essen (Regionalni sud u Essenu) dokaz su o dvojbama u nacionalnoj sudskej praksi u odnosu na doseg područja primjene Uredbe br. 1223/2009.
- 13 Nadalje, sud koji je uputio zahtjev ističe da u Njemačkoj postoje suprotne odluke sudova o tome potpadaju li kontaktne leće, kao što su one o kojima se raspravlja u glavnom postupku, u područje primjene Uredbe br. 1223/2009. On smatra da je odgovor na takvo pitanje također neophodan za donošenje odluke u predmetu koji se vodi pred njim.
- 14 U tim je uvjetima Landgericht Krefeld odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
 - „1. Treba li Uredbu br. 1223/2009 tumačiti tako da proizvod koji ne potпадa u područje primjene te uredbe ipak mora udovoljavati zahtjevima iz te uredbe ako je na njegovoj ambalaži navedeno da je riječ o „kozmetičkom dodatku za oči na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“?
 2. Treba li Uredbu br. 1223/2009 tumačiti tako da „nekorektivne kontaktne leće u boji s uzorkom“ potpadaju u područje primjene navedene uredbe?“

O prethodnim pitanjima

- 15 Svojim pitanjima, koja valja zajedno ispitati, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li Uredbu br. 1223/2009 tumačiti tako da predmetne leće ulaze u područje primjene ove uredbe ili zato što ispunjavaju uvjete koji su propisani u tu svrhu ili, ako to nije slučaj, zato što je na njihovoj ambalaži sadržan navod „Kozmetički dodatak za oči na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“.
- 16 Kako bi se utvrdilo potpada li proizvod pod područje primjene Uredbe br. 1223/2009 valja uputiti na članak 1. ove uredbe u kojem se predviđa da je njezin cilj utvrđenje pravila koja mora ispuniti „svaki kozmetički proizvod koji se stavlja na tržište“. Taj je članak dopunjeno definicijom pojma „kozmetičkog proizvoda“ koja je sadržana u članku 2. stavku 1. točki (a) navedene uredbe.
- 17 Iz zajedničkog tumačenja tih dviju odredbi proizlazi da se Uredba br. 1223/2009 primjenjuje na sve proizvode koji odgovaraju definiciji iz članka 2. stavka 1. točke (a) te uredbe i samo na te proizvode. Naime, time što se u članku 1. navodi da se tom uredbom utvrđuju pravila koja mora ispuniti svaki kozmetički proizvod, područje primjene navedene uredbe ograničava se samo na takve proizvode, a to je razgraničenje zatim pobliže određeno podrobnom definicijom pojma „kozmetičkog proizvoda“ iz članka 2.
- 18 Takav je zaključak potkrijepljen uvodnom izjavom 6. Uredbe br. 1223/2009 u kojoj se, iako se pravi razlika između kozmetičkih proizvoda, s jedne strane, i lijekova, medicinskih proizvoda i biocidnih proizvoda, s druge strane, pobliže navodi da se ta uredba odnosi „samo na kozmetičke proizvode“.
- 19 Stoga valja ispitati udovoljavaju li predmetne leće svim kriterijima koji su navedeni u definiciji pojma „kozmetičkog proizvoda“ iz članka 2. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 1223/2009. Kao što to proizlazi iz te odredbe, navedena se definicija temelji na trima kumulativnim kriterijima, i to, kao prvo, na naravi predmetnog proizvoda (tvar ili smjesa), kao drugo, na dijelovima ljudskog tijela s kojima je namijenjen dodir i, kao treće, na cilju koji se namjerava postići uporabom navedenog proizvoda.
- 20 U odnosu na prvi kriterij, odnosno narav predmetnog proizvoda, valja navesti da je u članku 2. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 1223/2009 pojam „tvar“ definiran tako da znači „kemijski element i njegovi spojevi u prirodnom stanju ili dobiveni bilo kojim proizvodnim postupkom, uključujući bilo koji dodatak potreban za očuvanje njihove stabilnosti i bilo koju nečistoću koja nastane tim postupkom, ali isključujući bilo koje otapalo koje je moguće odvojiti bez da to utječe na stabilnost tvari ili mijenja njezin sastav“. U članku 2. stavku 1. točki (c) ove uredbe predviđeno je da pojam „smjesa“ znači „smjesa ili otopina koja se sastoji od dviju ili više tvari“. S obzirom na objektivne karakteristike predmetnih leća na temelju kojih se mogu kvalificirati kao „predmeti“, one se ne mogu smatrati „tvarima“ ili „smjesom“ u smislu te odredbe.
- 21 U odnosu na drugi kriterij, u članku 2. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 1223/2009, u definiciji „kozmetičkog proizvoda“, nabrojeni su dijelovi ljudskog tijela s kojima je takav proizvod namijenjen da bude u dodiru. To je nabranje taksativno, što jasno proizlazi iz detaljnog i preciznog izričaja te odredbe, kao i toga da zakonodavac Unije prilikom sastavljanja odredbe nije dodao izraze kao što su „kao“, „na primjer“, „osobito“, „i dr.“, koji bi ukazivali na to da se nabranje navodi isključivo primjera radi. Predmetne leće postavljaju se na rožnicu oka koja nije uopće navedena u tom taksativnom nabranju niti je sadržana u nekoj drugoj odredbi Uredbe br. 1223/2009. Slijedom navedenog predmetne leće ne udovoljavaju drugom kriteriju.
- 22 U odnosu na treći kriterij koji se odnosi na cilj koji se želi postići uporabom proizvoda, valja navesti da isključiva ili primarna svrha predmetnih leća, čija je namjena da promijeni izgled rožnice oka na koju se postavljaju, nije čišćenje, parfimiranje, zaštita ili održavanje jednog od dijelova tijela koji su navedeni u članku 2. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 1223/2009 u dobrom stanju niti korekcija tjelesnih mirisa. Stoga taj kriterij nije zadovoljen.

- 23 Slijedom navedenog i na temelju ocjene, prilikom koje se sukladno uvodnoj izjavi 7. Uredbe br. 1223/2009 vodilo računa o svim karakteristikama predmetnih leća, proizlazi da one ne udovoljavaju nijednom od triju kriterija koje bi morale zadovoljiti kako bi odgovarale definiciji „kozmetičkog proizvoda“ iz članka 2. stavka 1. točke (a) ove uredbe. Valja dakle zaključiti da se predmetne leće ne mogu kvalificirati kao „kozmetički proizvodi“ u smislu te definicije i da, stoga, ne potпадaju u područje primjene navedene uredbe.
- 24 Taj zaključak nije doveden u pitanje činjenicom da je na ambalaži predmetnih leća navedeno da se radi o „kozmetičkom dodatku za oči na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“.
- 25 Naime, suprotno izboru za koji se odlučio zakonodavac Unije za druge proizvode, posebno za lijekove, definicija iz članka 2. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 1223/2009 ne obuhvaća kategoriju kozmetičkih proizvoda koji se kao takvi „predstavljaju“ te ne omogućuje da se proizvod pravno kvalificira kao „kozmetički proizvod“ samo na temelju toga što je predstavljen kao takav.
- 26 Ta ocjena, međutim, nema utjecaja na primjenu, ovisno o slučaju, pravila koja omogućuju nadležnim tijelima da provjere predstavlja li navod na ambalaži predmetnih leća, koji kaže da se radi o „kozmetičkom dodatku za oči na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“, zavaravajući poslovnu praksu.
- 27 S obzirom na sve gornje navode, valja odgovoriti na postavljena pitanja na način da Uredbu br. 1223/2009 treba tumačiti tako da predmetne leće ne potpadaju pod područje primjene ove uredbe, bez obzira na činjenicu da je na njihovoj ambalaži istaknut navod „Kozmetički dodatak za oči na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“.

Troškovi

- 28 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluci o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (sedmo vijeće) odlučuje:

Uredbu (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima treba tumačiti tako da nekorektivne kontaktne leće u boji s motivima ne potpadaju pod područje primjene ove uredbe bez obzira na činjenicu da je na njihovoj ambalaži istaknut navod „Kozmetički dodatak za oči na koji se primjenjuje Direktiva o kozmetičkim proizvodima“.

Potpisi